

ADEDE ARCHEOLOGISCH RAPPORT 103

Archeologienota
Maagdekenstraat te Evergem
(Oost-Vlaanderen).
Programma van Maatregelen.

DAVID JANSSENS & HADEWIJCH PIETERS

Colofon

Uitgever	ADEDE bvba
Jaar van uitgave	2017
Plaats van uitgave	Gent
Redactie	Bart De Smaele, Hadewijch Pieters, David Janssens
ISSN	2033-6810

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ADEDE bvba.

1 Gemotiveerd advies

Het programma van maatregelen geeft een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor de omgang met archeologisch erfgoed bij bodemingrepen. Het beschrijft de aard van deze maatregelen en de uitvoeringswijze van de eventuele maatregelen. Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek.

Op basis van de historische en cartografische gegevens kan niet met zekerheid een uitspraak gedaan worden over de toestand van eventuele archeologische resten binnen de contouren van het onderzoeksgebied. Het bureauonderzoek heeft echter wel aangetoond dat de verwachting eerder klein is dat op het terrein gelegen aan de Maagdekenstraat te Evergem intacte archeologische resten aanwezig zijn. In de directe en ruime omgeving van het onderzoeksgebied zijn wel enkele sites gekend die het belang van Evergem doorheen de geschiedenis aantonen. Het projectgebied zelf wordt echter gekenmerkt door een lage densiteit aan bewoning. De bodem is er bovendien ernstig verstoord door recente bodemingrepen.

De te onderzoeken oppervlakte waar een ingreep in de bodem zal plaatsvinden beslaat 3 760m². Het volledige plangebied bedraagt 18 200m². De ruime omgeving rond het plangebied behoort tot gebieden met een lage densiteit aan bebouwing en lijkt tot in de tweede helft van de 20^e eeuw voornamelijk in gebruik te zijn geweest als akker-, gras- of weideland. Een opgraving uitgevoerd in 2012 en aangrenzend aan het noordwestelijke deel van het onderzoeksgebied waarbij een deel overlapt wordt, bevestigt het gebruik van de ruime omgeving voor agrarische doeleinden. Desalniettemin werden aanwijzingen voor menselijke bewoning aangetroffen.

Ook op cartografische bronnen valt enige vorm van bebouwing waar te nemen, echter pas vanaf de 18^e eeuw, maar voornamelijk vanaf de 19^e eeuw. Deze bebouwing bestond uit 3 gebouwcomplexen gelegen ten westen van een u-vormige walgracht die in verband gebracht kan worden met een waterloop die het terrein van zuidwest naar oost doorsnijdt. Deze bebouwing blijft zichtbaar in het landschap tot op de orthofoto uit 1971 waarna het zal gesloopt worden om het plein doorheen de komende 30 jaar zijn huidige invulling te geven. De sloop van deze gebouwen ging gepaard met een woonuitbreiding die plaats vond in de laatste helft van de 20^e eeuw.

De recente grootschalige wegenis- en rioleringswerken in de ruimere omgeving (wijk Eendenplas en regio Elslo), waarvan de heraanleg van dit speelpleintje de laatste fase is, hebben het projectgebied echter ernstig verstoord. Het projectgebied doet immers dienst als stockageplaats voor grond en werkmateriaal waarbij het grootste deel van het terrein werd afgegraven en tot 20 à 30cm, en lokaal zelfs dieper.

De geplande ingrepen tijdens de heraanleg van de Maagdekensstraat en de herinrichting van het speelplein zijn verschillend van aard en kennen een verschillende impact op potentiële resten. Ter hoogte van de heraanleg van de Maagdekensstraat wordt de rijweg vernieuwd, komen er twee fietspaden en 1 voetpad bij. Hierdoor worden opritten aangesneden en bomen gerooid waardoor een versnipperde zone aan onverstoorde bodems ontstaat. De herinrichting van het speelplein bestaat dan weer uit de aanleg van wandelpaden die een eerder geringe verstoring van de ondergrond met zich meebrengen, een multifunctionele open ruimte die tot 58cm diep in de bodem reikt en de aanleg van de open Hindeplas met wadi als bufferbekken die de grootste verstoring in de ondergrond zal veroorzaken en mogelijke archeologische restanten zal vernielen.

Ondanks het feit dat via dit bureauonderzoek niet met absolute zekerheid de aan-of afwezigheid van archeologische sites binnen de contouren van het onderzoeksgebied kon aangetoond worden, heeft het wel een heel duidelijk beeld geschetst over de lage verwachting voor het aantreffen van deze sites. De vaststelling dat de bodem ernstig verstoord is, in samenhang met de versnipperde zones die niet in ruimere context onderzocht kunnen worden, laten ons besluiten dat de hiermee gepaard gaande kosten ruim het beperkte kennisvermeerderingspotentieel overstijgen.

De resultaten van het uitgevoerde vooronderzoek binnen deze archeologienota bleken voldoende om het ontbreken van potentieel op kennisvermeerderingen bij verder archeologisch onderzoek te staven. Volgens artikel 5.2. van de Code van Goede Praktijk is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen. De archeologienota is dan ook - conform de Code van Goede Praktijk – volledig.

2 Programma van maatregelen

Binnen het verslag van resultaten en bovenstaand gemotiveerd advies werd aangetoond dat het potentieel op waardevolle kenniswinst ontbreekt bij de uitvoer van verder archeologisch (voor-) onderzoek. Volgens artikel 5.2. van de Code van Goede Praktijk is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen. Verdere maatregelen inzake archeologisch onderzoek worden dan ook - conform de Code van Goede Praktijk – niet voorgesteld.

Dit advies ontslaat de opdrachtgever, noch de aannemer van de geplande werken, niet van zijn verplichting om tijdens de bouwwerken rekening te houden met de wettelijke archeologische meldingsplicht.